

Autoreferat

1. Imię i nazwisko:

Stefan Meetschen

2. Posiadane dyplomy:

- Studiował komunikację społeczną i biznesową na Hochschule [dziś: Uniwersytet] der Künste Berlin z przedmiotem dodatkowym sztuka i kulturoznawstwo na Uniwersytecie Humboldta w Berlinie. Ukończył studia jako Diplom-Kommunikationswirt (17.07.1995). Praca dyplomowa *Die Religion in der Werbung (Religia w reklamie)* pod kierunkiem prof. dr. hab. Annamaria Rucktäschel.

1. Doktorat w Szkole Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie (SWPS) w zakresie kulturoznawstwa (viva 04.03.2010 i certyfikat 16.03.2010). Praca doktorska „*Love is the motor*”: *A hermeneutical Study of the Relationship between Men and Women in the Films of Krzysztof Kieślowski* na wniosek prof. dr. hab. Wiesław Godzic. Recenzenci: Prof. dr. hab. Andrzej Gwóźdź i prof. dr. hab. Bohdan Dziemidok

3. Wcześniejsza działalność w instytucjach naukowych lub artystycznych:

- 04/1996 – 04/1998: Urzędnik ds. edukacji w Bonifatius House Fulda (Katolicka Akademia Diecezji Fulda)

- Kursy:

Seminarium *Stereotypy medialne i kultura popularna* w Katedrze Mediów Szkoły Wyższej Psychologii Społecznej w Warszawie w semestrze zimowym 2010/2011.

Wykład połączony z warsztatami dla studentów na temat *Czym jest prawda? - Pułapki obiektywizmu dziennikarskiego* na seminarium twórców mediów w Wyższej Szkole Nauk Stosowanych w Lemgo 11 listopada 2010 r.

4. Omówienie osiągnięć:

(2a) monografia naukowa: *Tajemnica Stinga: Znaczenie duchowości w karierze ikony popkultury* (Rozprawa habilitacyjna została przyjęta do wydania przez wydawnictwo Akademia Ignatianum w Krakowie z listy Ministersta; ISBN 978-83-7614-536-5).

Mój promotor doktoratu, prof. dr. hab. Wiesław Godzic, zachęcił mnie do habilitacji po rozprawie poświęconej Krzysztofowi Kieślowskiemu. Najlepszym sposobem, jak sądził, jest napisanie pracy doktorskiej na zupełnie inny temat, np. z dziedziny popkultury. Czytałem różne książki na temat popkultury i stosunkowo szybko zdałem sobie sprawę, że związek między popkulturą a wartościami bardzo mi odpowiada. Zadałem sobie pytanie, z którym bohaterem popkultury jestem najbardziej zaznajomiony. Stosunkowo szybko pomyślałem o wokaliście mojego ulubionego zespołu rockowego z lat młodości, Stingu, którego karierę jako artysty solowego zawsze śledziłem z uwagą. Zacząłem czytać (prawie) wszystko o Stingu, co

zostało opublikowane w formie książki lub artykułu w ciągu ostatnich 45 lat. W trakcie tego procesu uświadomiłem sobie, że wartości nadal stanowią ekscytujący aspekt jego pracy, ale przede wszystkim należy je rozumieć w kontekście duchowym. Im bardziej zagłębiałem się w tematykę, tym bardziej Sting wydawał mi się ambiwalentny, mało zrozumiały. Podróże do Anglii, rozmowy z brytyjskimi i holenderskimi naukowcami utwierdziły mnie w przekonaniu, że Stinga można rozumieć nie tyle jako przedstawiciela czy produkt kultury chrześcijańskiej, ile jako twórcę własnego quasi kultu. Niełatwo było uporządkować trudne aspekty i konteksty związane z jego duchowością, ale w roku 2020/2021 udało mi się to podczas codziennego, zdyscyplinowanego procesu pisania.

Treść: W rozprawie, opierając się na badaniach Émile'a Durkheima nad religią, analizuję kult otaczający brytyjską gwiazdę rocka Stinga, pseudonim Gordon Matthew Thomas Sumner. W ten sposób Sting jest traktowany jako totem, który praktykuje złożoną wymianę energii ze swoimi wielbicielami. Dodatkowo uzupełniam tę analizę wynikami badań nad gwiazdami pop. Dogmaty tego kultu prezentowane w tekstach i za pośrednictwem mediów, są szczegółowo opracowane i odgrywają ważną rolę jako oferty dla procesów tożsamościowych i samooceny wyznawców. Rytuály i mity, będące nieodłączną częścią performance Stinga, przedstawiam jako istotne elementy kultu. Ponadto omówiam techniki muzyczne i twórcze stosowane przez Stinga, ze szczególnym uwzględnieniem inspiracji.

Zgodnie z hybrydowo-postmodernistyczno-alchemicznym podejściem do swojej muzyki, Sting ideologicznie reprezentuje synkretyczno-duchowy system, który charakteryzuje się ezoterycznymi treściami i praktykami, które zostały stłumione w czasach chrześcijańskiej hegemonii kulturowej („wiedza odrzucona“) i mogą być przypisane w całości do „zachodniej ezoteryki“ (Wouter J. Hanegraaff) i New Age. System ten dobrze pasuje do kultury pop i rock, która wyłoniła się z kontrkultury lat sześćdziesiątych, opiera się przede wszystkim na transgresji i również była marginalizowana przez kulturę dominującą. Popularyzując „wiedzę odrzuconą“ i zjawiska „okultystyczne“ (Christopher Partridge), Sting przyczynia się do ponownego zaczarowania „wieku świeckiego“ (Charles Taylor). Z profanum „Sex, Drugs and Rock 'n' Roll“ Sting uczynił wysublimowaną triadę: seksu tantrycznego, duchowych narkotyków i postmodernistycznego eklektyzmu muzycznego.

W kontekście przewidywanego przez Durkheima kultu indywidualizmu, który w dużej mierze zbiega się z przepowiednią Nietzschego „Bóg umarł“ i wydaje się, że ziścił się w epoce postmodernizmu, totem Stinga funkcjonuje jako idealny wzór do naśladowania dla współczesnych ludzi, którzy próbują wytworzyć wokół siebie własny kosmos wartości bez pomocy instytucji religijnych. Stingowi udaje się to dzięki autentycznej samorealizacji, pozornie nieograniczonej artystycznej i duchowej całości, którą z powodzeniem reprezentuje (prywatna religia), oraz niemal symbolicznej egzystencji. W tym (i w innych punktach) przypomina Johanna Wolfganga von Goethego, który został zaklasyfikowany przez Nietzschego jako „nadczołowiek“ przyszłości i do dziś jest kultowo czczony (antropozofowie itp.). Odpowiednikiem Goethego w kontekście kultury popularnej i nie tylko, począwszy

od końca lat 70. ubiegłego wieku, jest Sting. Jeśli sięgnąć do popularnego modelu archetypów C.G. Junga, to efekt działania Stinga i Goethego można wyjaśnić za pomocą archetypu Fausta, przez który obaj zostali pochłonięci, podobnie jak i ich naśladowcy. Ten archetyp działa niezależnie od kultur, krajów i czasów.

5. Znacząca działalność artystyczna w instytucji kultury, zwłaszcza za granicą:

- Prezentacje na konferencjach naukowych:

Wykład *Jan Paweł II: polskie korzenie, europejskie piętno, globalne oddziaływanie*, Międzynarodowa Konferencja *Jan Paweł II - filozof, poeta, kapłan, polityk, papież: życie dla wolności*, zorganizowana przez Uniwersytet Nauk Stosowanych im. Benedykta XVI Heiligenkreuz / Wiedeń, 29 września 2020 r. (udział w konferencji niemożliwy z powodu choroby; tekst złożony i publikacja planowana na 2022 r.).

Wykład *Die polnische Politik im Spiegel der deutschen Medien* na konferencji *Polska po wyborach. Refleksja z zewnątrz*, zorganizowana przez Instytut Socjologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 29 października 2015 r.

Wykład *The Energy Gap - Different approaches of Germany and Poland towards sustainability* na konferencji *Bezpieczeństwo obszaru eurazjatyckiego*, zorganizowanej przez Instytut Politologii KUL w Lublinie, 18 kwietnia 2013 r.

Maksymilian Kolbe: Dziennikarz w poszukiwaniu prawdy? oraz udział w charakterze eksperta w dyskusji panelowej *Służba prawdzie jako podstawowe zadanie dziennikarstwa*, z udziałem o. Leona B. Dyczewskiego OFMConv (KUL), w ramach konferencji *Maksymilian Kolbe – świadek Boga i sługa człowieka*, zorganizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Edukacji Medialnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Klasztor Franciszkanów w Niepokalanowie, 21 października 2011 r.

Wykład pt. *Rytuały moralnej paniki: niemieckie strzelaniny w szkołach a media* na Międzynarodowej Konferencji Medialnej *Śmierć w mediach*, zorganizowanej przez Instytut Dziennikarstwa i Edukacji Medialnej Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie, 7 kwietnia 2011 r.

6. Osiągnięcia w dziedzinie nauczania, organizacji i popularyzacji nauki lub sztuki

- Popularyzacji nauki i sztuki służyła wieloletnia działalność dziennikarska jako szefa działu felietonów w katolickim tygodniku „Die Tagespost” (od września 2012 r. do teraz),

w tym liczne artykuły na temat poruszany w rozprawie habilitacyjnej/monografii naukowej.

- Powieść *Requiem für einen Freund* (2004, napisana dzięki dotacji Stiftung Preußische Seehandlung Berlin); słuchowisko radiowe *Gabriels Message* (wyprodukowane przez dział słuchowisk radiowych Hessischer Rundfunk, 1995).

7. Dodatkowe informacje

- Współredaktor dwutomowego kompendium pisarzy chrześcijańskich:

Poeci, kapłani i prorocy. Życie i twórczość inspirujących pisarzy, część 2 (pod redakcją Alexandra Pschery i Alexandra Riebla) Kißlegg 2020.

Poeci, kapłani i prorocy. Życie i twórczość pisarzy inspirujących (red. wspólnie z Alexandrem Pschera) Kißlegg 2016.

- Publikacja biografii:

Jak ocean w kanale: Joep Franssens o miłości, życiu i muzyce. Amsterdam (planowana data premiery: grudzień 2022 r.).

Mistyka Cierpienia. Tajemnicze życie Anny Schäffer. Illertissen 2020.

Prosta ścieżka. Katolicki dziennikarz, bojownik ruchu oporu i męczennik Fritz Gerlich. Kißlegg 2015.

- Tłumaczenia:

Massimo Faggioli: *Sacrosanctum Concilium – klucz do Soboru Watykańskiego II. Sobór Watykański*. (Tytuł oryginału: *True Reform. Liturgia i eklezjologia w Sacrosanctum Concilium*). Herder-Verlag, Freiburg i.Br. (2015).

Karol Wojtyła/Jan Paweł II: *Ich bin ganz in Gottes Hand. Persönliche Notizen 1962-2003* (tytuł oryginału: *Jestem bardzo w rękach Bożych. Notatki Osobiste 1962-2003*). Z Anną Meetschen. Herder-Verlag, Freiburg i.Br. (kwiecień 2014).

Sławomir Oder: *Dlatego właśnie jest święty. Prawdziwy Jan Paweł II: opowiedziany z punktu widzenia jego postulatora w procesie beatyfikacyjnym* (tytuł oryginału:

Perché è santo. Il vero Giovanni Paolo II raccontato dal postulatore della causa di beatificazione). Z Anną Meetschen. Fe-Medienverlag, Kißlegg (luty 2014).

- Ekspert/moderator w rundach dyskusyjnych na temat religii i mediów

Panelista podczas konferencji *Rola papieża Jana Pawła II w przewrocie demokratycznym w Polsce i Europie*, organizowanej przez Fundację Konrada Adenauera i Centrum Myśli Jana Pawła II na Zamku Królewskim w Warszawie, 05 czerwca 2019 r.

Moderowanie dyskusji z kardynałem Gerhardem Müllerem *Osoba w wolności i odpowiedzialności*, zorganizowanej przez Fundację Konrada Adenauera i Centrum Myśli Jana Pawła II w Warszawie, 19 marca 2018 r.

Moderacja debaty *Jan Paweł II a jedność Europy. Znaczenie jego przesłania w czasach kryzysu*, zorganizowana przez Fundację Konrada Adenauera w Warszawie, 23 czerwca 2016 r.

Udział w charakterze eksperta w dyskusji panelowej *Słowo. Informacje. Kontekst – odpowiedzialność komunikacji międzykulturowej w dziennikarstwie*, sponsorowanej przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, podczas IX Polsko-Niemieckiej Akademii Dziennikarskiej w Gliwicach, 2-5 października 2014 r.

Udział w charakterze eksperta w warsztatach *Jan Paweł II i Europa*, zorganizowanych przez Fundację Konrada Adenauera w Warszawie, 15 listopada 2012 r.

Udział jako ekspert w dyskusji *Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech i w Polsce*, m.in. z Janem Grosfeldem, prof. Helmutem Jurosem, bp. Stanisławem Budzikiem, zorganizowanej przez Fundację Konrada Adenauera w Collegium Bobolanum w Warszawie, 29 marca 2011 r.

Wykład wprowadzający na temat *Media. Europa – Niemcy i Polska*, a także udział w charakterze eksperta w dyskusji panelowej *20 lat po upadku żelaznej kurtyny. Portrety polityki historycznej Polski i Niemiec w mediach*, finansowany przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, w ramach V Polsko-Niemieckiej Akademii Dziennikarskiej w Gliwicach, 12-14 września 2010 r.

Udział w charakterze eksperta w międzynarodowej dyskusji panelowej na temat retrospektywy filmowej *Kieślowski komplett*, zorganizowanej przez Instytut Polski w Berlinie i Instytut Adama Mickiewicza w kinie Babylon w Berlinie-Mitte, 30 października 2006 r.